

KJAK

Kringvarpi – ein hóttan móti føroyska miðlaheiminum

Nú leiðslan í Kringvarpinum einans hevur fingið 53 mió. kr. ístaðin fyri 56 mió. kr. í kassan – er allur føroyski miðlaheimurin í andaleypi – um man skal trúgva tí sum verður sagt í Kringvarpinum.

JOHN WILLIAM JOENSEN
Blaðmaður
Norðlýsið

Tað er bara ein stjóri í føroyska miðlaheiminum sum kann fara til arbeiðis 1. januar og longu tá veit at hann í inniverandi árið hevur oman fyri 50 mió. kr. at gera gott við og tað er stjórin í almenna Kringvarpinum. Umframt at hann hevur inntøkur sum tryggjaðar eru við løgtingslóg brúkar stovnurin orku upp á at kappast við privatu miðlarnar á lýsingar marknaðinum, og her hevur almenni stovnurin okkurt árið megnað at fingið aðrar 10 mió. kr. í inntøkum.

Nú 3 mió. kr. vanta í hjá

almenna stovninum hevur Kringvarpið kallað »serfrøði« og alla ta politisku skipanina at standa til ábyrgd fyri opnari mikrofón samstundis sum leiðslan í Kringvarpinum hevur tikið allar hugsandi sendingar av skránni. Programleiðarin viðgekk í »góðan morgun Føroyar« at samlaða sparingin sum Kringvarpið hevur fingið burtur úr øllum rokinum við at takka eina røð av sendingum av skrá er 100.000 kr í Inniverandi árið!!! Og yvirskriftin fyri hesar sparingar á heimasíðuni hjá »kreppu-rakta« stovnum er –

»Dia slær bremsurnar í«????

Tað er kann ikki undra nakran, at starvsfólk á stovninum hava fingið ein skelk nú uppsagnir hótta, og vit hava sjálvandi stóra samkenslu við teimum – men spurningurin er um hetta ikki ger somu fólk óegnug at viðgera støðuna sum óheft tíðindafólk.

Vit hava seinastu vikuna verið vitni til eitt roynt sirkus í Sortudíki, har skotið verður við kanónum í eystur og vestur. Øll politiska skipanin er kallað til avhoyringar av tíðindaredaktiónunum í útvarpinum og sjónvarpinum. Landsstýrismaðurin í mentamálum og formaðurin í løgtingsins mentunarnevnd liggja í fóstum pendulfarti millum ymisku sendingarnar hjá Kringvarpinum. Politiska skipanin er eftir orðafloyminum í kringvarpinum at døma eisini skelkað. Ein áhugaverdur spurningur er, hvør tað er sum roynir at kløkka politisku skipanina og um hetta ikki er ein roynd

at rista meira pengar úr politisku skipanini.

Ein hóttan fyri privatu miðlarnar

Støðan í Kringvarpinum er ein beinleiðis hóttan fyri privatu føroysku miðlarnar, tí Føroyska Kringvarpið opererar á privata lýsingamarknaðinum, og nú endarnir ikki longur røkka saman er stórvandi fyri, at Kringvarpið verður enn meira aktivt á hesum sera avmarkaða marknaði.

Kappingarráðið ávarði í 2009 politisku skipanina ímóti at loyva kringvarpinum at kappast við privatar miðlar og heitti í skrivi á løgtingið um at taka hendan partin upp til nýggja viðger:

... Høvuðssjónarmið Kappingarráðsins er, at lógaruppskotið brytur grundleggjandi við meginregluna um at almannakringvarp (public-service) bert, ella í høvuðsheitinum, verður fíggjað við lógarásettum lurtara- og

hyggjaragjaldi. Um føroyska lógin hevði havt somu kappingaratlit sum til dømis tann danska og tann norska lógin, høvdu inntøkukeldurnar verið munandi avmarkaðar í mun til frammanfyristandandi.

Sambært lógaruppskotið fær Kringvarp Føroya allar teir inntøkumøguleikar sum almannakringvarp hava og harafturat teir inntøkumøguleikar sum aðrir miðlar skulu hava at lívbjarga sær við. Í so máta er eingin javnsetan av almenna kringvarpinum. Skuldi ein rimulig avleiðing av valdu inntøkuskipanini verið tikin, so skuldi aðrar rásir/miðlar fingið part av einum kringvarpsgjaldi. Tað fáa tey ikki í dag, og heldur ikki smb. lógaruppskotið.

Úr donsku lógini:

”§ 15. DR er en selvstændig offentlig institution.

Stk. 2. DR’s virksomhed finansieres gennem DR’s andel af licensafgifterne samt

gennem indtægter ved salg af programmer og andre ydelser, tilskud, udbytte, overskudsandele m.v. DR kan ikke oppebære reklameindtægter fra programvirksomheden og public service-aktiviteter på internettet.

Stk. 3 DR kan optage lån på almindelige markedsvilkår til finansiering af institutionens investeringer, forudsat at den samlede lånoptagelse ikke overstiger 4 pct. af indtægterne ifølge seneste regnskab. Lånoptagelse herudover skal godkendes af kulturministeren.

Kappingarráðið skal við hesum heita á Mentamálaráðið at umhugsja lógaruppskotið enn einaferð við atlit til hvørjar inntøkumøguleikar Kringvarp Føroya eigur at hava. Hesum viðvíkjandi vilja vit mæla til at skipaninar í grannalondunum verða nýttar sum fyrmynd.

Vegna Kappingarráðið
Terje Sigurðsson

Nýføðingar í Bíbliuni

RICHARD DANIELSEN

Í Gamla Testamenti skuldu dreingjabørnini hjá ísraelsfólki umskerast. Hetta var ein sáttmáli, sum Gud gjørdi við Ábraham. Vit lesa hetta í 1. Mós. 17,9-14:

”Síðani segði Gud við Ábraham: ”Tú skalt eisini halda sáttmála Mín, tú og avkom títt eftir teg, mann eftir mann. Hetta er sáttmálin millum Meg og tykkum og avkom títt eftir teg, sum tit skulu halda: Alt mannkyn hjá tykkum skal verða umskorið. Tit skulu um-

skera yvirhúð tykkara, og tað skal vera sáttmálatekinið millum Meg og tykkum. Átta dagar gamalt skal hvørt dreingjabarn hjá tykkum verða umskorið, mann eftir mann, bæði tann, ið føddur er heima, og tann, ið er keyptur fyri pening frá onkrum fremmandum fólk og ikki er av avkomi tínum. Umskerast skulu bæði tann, ið føddur er í húsi tínum, og tann, ið keyptur er fyri pening tín. Soleiðis skal sáttmáli Mín vera á holdi tykkara - ævigur sátt-

máli. Men ein óumskorin av mannkyni, ein, hvørs yvirhúð ikki er umskorin, hann skal verða týndur úr fólk sínum; hann hevur brotið sáttmála Mín!”

Hetta er ongantið álagt heidningum at gera, men var ein sáttmáli millum Gud og Ábraham. Tað er heldur ikki álagt kristnum heidningum at gera hetta, tvørtur ímóti, Paulus stríddist ímóti teimum, sum vildu leggja kristnar heidningar undir lógina og umskeringina, tað vóru teir, sum vildu gera hetta á døgum Paulusar, men hann stríddist ímóti teimum.

Umskeringin var ikki fyri at frelsa børnini, tað er skilligt. Børnini hoyra Harranum til, tað er ikki neyðugt hjá okkum at gera nakað, fyri at børnini skulu hoyra Harranum til. Hann hevur samt allan heimin við seg sjálvan, 2. Kor. 5,19, eisini børnini. Undir gamla sáttmálanum skuldu børnini um-

skerast áttanda dagin, vit lesa einki um, at tey skuldu umskerast fyrr, um tað sá út til, at tey fóru at doyggja áðrenn áttanda dagin. Vit lesa einki um, at sonurin hjá Dávid og Batsebu, sum tey høvdu fingið at vita um, at hann fór at doyggja, varð umskorin, hann doyði sjeýnda dagin. Gud er ikki avmarkaður av nøkrum, sum vit skulu gera.

Er nøkur læra um nýføðingar ella lítil børn í Nýggja Testamenti? Jú tað er tað. Paulus lærir hetta í 1. Korintbrævi:

”Við hini sigi eg - ikki Harrin -: Hevur ein bróðir vantrúgvandi konu - og hon vil búgva saman við honum - so skilji hann seg ikki frá henni! Og hevur ein kona vantrúgvandi mann - og hann vil búgva saman við henni - so skilji hon seg ikki frá manni sínum! Tí hin vantrúgvandi maðurin er halgaður við konuni, og hin vantrúgvandi konan er halgað við manninum; annars vóru

jú børn tykkara órein, men nú eru tey heiløg.” 7,12-14.

Her lærir Paulus, at eitt barn, har annað foreldrið er trúgvandi, er heilagt. Hetta merkir tó ikki, at barnið er endurføtt, tí barnið hevur bert somu støðu, sum tað foreldrið, sum ikki er trúgvandi. Sjálvur hevði eg tann framihjárætt at vera ein heilagur frá nýføðingi av, foreldur míni vóru baði trúgvandi, eg var tó ikki endurføddur, men var í somu støðu sum øll menniskju, eg mátti verða føddur av nýggjum, sum Jesus segði við Nikodemus. Eg var í hesi støðuni, sum vit lesa í Ef. 2,3:

”Millum teirra vóru vit eisini øll áður og livdu í girndum holds okkara, gjørdur tað, sum holdið og hugsanirnar vildu, og vóru av náttúru børn vreiðinnar, eins og hini.”

Hesari støðu var eg í, sum øll onnur. Eg hevði ein stóran framihjárætt, við tað at foreldur míni vóru trúgvandi,

men eg mátti verða føddur av nýggjum sjálvur. Tað bleiv eg ein dag, eg veit ikki neyvt nær tað var, men við tað at orðið varð prædika fyri mær aftur og aftur, lærði eg umsiðir at taka ímóti Kristusi og frelsu hansara, tá var eg endurføddur. Sum vit lesa í Galatiabævinum:

”Hetta eina vil eg fáa at vita frá tykkum: Var tað av lógverkum, tit fingi Andan, ella av at hoyra í trúgv?” Kap 3,2.

”Hann, sum nú gevur tykkum Andan og virkar kraftargerðir tykkara millum - ger Hann tað av lógverkum ella av, at tit hoyra í trúgv!” 3,5.

Tað, sum vit skulu gera, er at siga børnunum frá um Jesus, hvat hann hevur gjørt fyri tey á Golgata, síðani vil Andi Guds gera sítt verk.

”Men so mongum sum tóku ímóti Honum, gav Hann mátt at verða børn Guds - teimum, ið trúgva á navn Hansara.”